

גָּלִיּוֹן 241

בַּהֲעַלְזָק הַשְׁפָ"ה

לעידוד וחיזוק הלימוד והחזרה

בספה"ק סיפוריו מעשיות משלים קדומות
שספר רבינו הקדוש רבי נחמן מברסלב ז"ע"א

380 ל' קי'ו'

מעשיות

א בָּאֶדוֹזִיבְּטָעַ הַצְמָדָה

אנצוהיבן און געלוייבט גאט מען הייבט או לערננען.

זוי הייבן און לערננען און נאכז אונן צוועי טוירות דערמאנט זיך
יאסל וואס האט נעכטן פאסירט אין געשטעט, ער דערציאלט
דאס פאר שמילוי, און שמילוי צאלט אים וליה צוריק מפש און
ענלייכע פאסירונג פון א זעלקל וואס ער האט געשלאupt נעכטן
צום גניזה קעסטל...

נאך א שטיק צייט טיטלען זיך וויךער און די גמרות און הייבן
פריש און לערננען. סוף פון חזרה אין יאסל אロיס הפסקה און
טראקט צו זיך: 'איך האב במעט גאנטש אונגעיגט בי' חזרה,
אונז האבן דאך געהאט א צוועי גוטע שעה צו חזרה', ער טראקט
אונז באפט שווין: 'הא, ער יציר הרע גיבט מיר איז געפיל ווי איה
ויאלאט געלערנט אבער באמת געלגעט אים צו גזלען' אסאך
גזלות פון פוקטש שמוועסעריען', א געפעערטער גזלו!

צומארגנס זאגט יאסל פאר שמילוי: 'לאמיר ווערנו גולנים,
פונקט ווי ער יציר גזולט אפ אונזער ליידיגע צייט, וועלן מיר
גזולענען פון אים, היינט וועלן מיר דעם ערשותן האלבע שעה
גזול מיט א תענית דבר, נאכדעם וועלן זיך באיצן מיט
ויזיינע כלים און רזיבן פון אים צייט פאר נאך גוטע זאכן'. זוי
לערננען מיט א געיגוליטש התמזה, נאך א שטיק צייט קוקו זוי
מיט וואנדער אויפן זיגער, שווין אריבער מער פון א שעה...

דער הייליגער רב' האט שווין געזנטיגט: 'איך האדים להטף
וילגוז' עתים לתורה מתוך הטרדה והעסָק - א מענטש דארף
כאפַן און גזלער' צייט צו תורה אינמיין די טרדות און האנדלער'
(ליקומ' רפַד)

דער הייליגער רב' דערציאלט אונז אין די מעשָׂה אזו: די בת קי'סער
האט ציעפָטָן די לֵיְוִוִּיטָן און זיך אַרְוִיְסְעִיגָּאָזָטָן מיטן שיף אַנְיָאַגָּעָם
מיט די ערעד פאנעס, נאכז זיך אַרְוִיְסְעִיגָּאָזָטָן פון שלאף זיינדריג טיף
איןמיין זיינער נסעה האט זי אַנְטְּפָלְעָקְטָן פאר זיך און זיך איז זיך
פונעם בארכין, זיינעכווין זיך אַיְמָיָטָן זיך. פולאצלוונ האבן זיך
און אינז און באשלאכן צו פארן אהין. זיך דערגענטערן זיך און וואס זיעען
זיך פאר זיינער אונז אווי זיך, צוועלך גולנים וועלכלע שטיינען גרייט זיך
זו הרע'ען!

זיך דערשְׁדָעָקְטָן זיך נישט און זאגט זיך מיט שטארקִיט: 'וְאָס? אַיְזָה
זעננען גולנים? מיר זעננען אויך גולנים! וואס וועט איר פארדיינען איז איר
זעננען הרע'ען, בעסער געטס אונז פאר נויבער. זיך האט זיך מכביד
געונען מיט א פְּיַעַרְעָז ווְיַיְן וואס איז געהיטן געזעוארן בזיך און באלאד
דערויך ווען זיך זעננען שפּוֹר געוווארן האט יעדע אַיְצִיגְעָן פון די פְּאָזִיסָּה
געקוילעט (געשאכטן) איר מאן.

די בת קי'סער איי געונען גאר א קלונגען, זיך האט גוט פארשטיינען איז זיך
שטיען איזן סקונדע אועווק פון א זיכרען טויט, גולנים זעננען דאך גולנים,
זיך גליסין צו זען עינעמס פארמעגן בי' זיך איז טאש, וואס האט זיך
געטונן זיך האט אַוְסְגָּעָרְפָּן פאר זיך אלְיַהָן: 'עַנְקָ פָּאַרְמָאָגָן בְּלִים? זיך
זעננען באנדיתן? מיר פארמאנן אויך בְּלִים! אויך מיר קענען זיין גולנים!
זיך האט געונומען זיינער בְּלִים און זיך באנדזיט דעומיט זיך צו אַפְּפָרְן'.
דאס איז א פְּאָרְכְּטִיגְעָן למוד וואס מיר דארף אַרְוִיסְלָעָרְנָעָן פון
די מעשָׂה.

מיט א קְשָׁלָן די חִבּוּרָתָא יאסל מיט שמילוי וועט דאס
בעסער פְּאָרְשְׁטִיאָן:

יאסל זיצט און בטה אַנְיָאַגָּעָם מיט שמילוי און לערננען
געשמאק. די וואך איז 'חזרה וואך' אויף פִּינְפִּינְג בלאט גمرا. אלע
קיינדר ערננען בחברותא, זיך אויה. מען שטעלט אוסס די
בענקלהה, עפַנְטָן די גָּמָרָא, מען בלעטערט, מען זוכט פון וואו

סְפִנְרִי מַעֲשֵׂיָה מִשְׁנִים קָדְמָנוֹת

מַעֲשָׂה ב' - דָעַר מֶלֶךְ אָוֹן דָעַר קַיִסֶּר (4)

וּוֹאָס הָאָט דָעַר צִיִּילַט רְבָנוֹ נְחָמָן מִבְּרָסֶלֶב זִיעַ"א

זַעֲנָעָן דִגְזָלְגִּים מַרְוִצָּה גִּיוֹאָרִין צַו אִירְעַ רַיִד. הָאָבִין
זַיִי דִגְזָלְגִּים אָוֵיךְ גִּיוֹזִין זַיִיעַר עַשְׁירֹות אָוֹן הָאָבִין
זַיִי אָוִיס גִּיפְּרִט אַיִן אֶלְעַ זַיִיעַר עַרְטָעַר.

אָוֹן עַס אִיז גִּיבְּלִיבְּן צְוַיְשָׁן זַיִי. אָז זַיִי זָאָלִין זַיִקְ נִיט
נְעַמְעָן אֶלְעַ מִיט אַיִן מָאל. נְאָר אִינְגָּעָר נְאָה דָעַם
אַנְדָעָרִין. אָוֹן אַז מְעָן זָאָל אָוִיס קְלוֹבִּין אִיטְלִיקְן אַיִן
פָּאָנִי אָזּוִי וּוֹי עַס קְעָר צַו אִים אִיטְלִיקְן נְאָה זַיִין
גְּרוֹיְסְקִיְיט נְאָה.

נְאָכְדָעָם הָאָט זַי צַו זַיִי גִּיזָאָגֶט אַז זַי זַוְעַט זַיִי מְכַבֵּד
זַיִין מִיט זַיִיעַר גּוֹטִין וּוֹיִין וּוֹאָס זַי הָאָט אַיִן דָעַר שִׁיף
וּוֹאָס זַי נִיצְטָגָר דָעַם וּוֹיִין נִיט. נְאָר דָעַר וּוֹיִין אִיז
בְּיַי אִיר בָּאַהֲאָלִיטִין. בְּיַי גָּאָט זַוְעַט אִיר בָּאַשְׁעָרִין אִיר
זַיּוֹוג.

הָאָט זַי זַיִי גִּיגְעָבָן דָעַם וּוֹיִין אַיִן צְוּוּעַלְעַפְּ בְּעַכְעָרִס. אָוֹן
הָאָט גִּיהְיִסְן. אַז אִטְלִיכָּר זָאָל טְרִינְקָעָן צַו
אֶלְעַ צְוּוּעַלְעַפְּ. הָאָבִין זַיִי גִּיטְרוֹנְקָעָן אָוֹן זַעֲנָעָן שִׁיכּוֹר
גִּיוֹאָרִין. אָוֹן זַעֲנָעָן אַנְיִיךְעַר גִּיפְּאָלִין.

הָאָט זַי זַיִקְ אָנְגְּרִופִין צַו דִי אִיבְּרִיקָע פָּאָנִיס הַיִּינְט
גִּיט אָוֹן קוֹלִילִיט אַטְלִיכָּע אִיר מָאן. זַעֲנָעָן זַיִי
גִּינְגָּנָעָן. אָוֹן הָאָבִין זַיִי אֶלְעַ אָוִיס גִּיקְוִילִיט. אָוֹן זַיִי
הָאָבִין דָאָרֶט גִּיפְּגָעָן זַיִיעַר אַגְּרָוִיס עַשְׁירֹות וּוֹאָס עַס
גִּיפְּגָעָט זַיִקְ נִיט בְּיַי קְיִין שָׁוָם מֶלֶךְ.

זַעֲנָעָן זַיִי גִּינְגָּנָעָן אַוִיכְ דָעַם יִם. דִי בַת קַיִסֶּר מִיט דִי
עַלְעַפְּ פָּאָנִיס. אָוֹן פָּלְעָגִין דָאָרֶט שְׁפִילִין אַוִיכְ כָּלִי
זָמָר. אָוֹן הָאָבִן בָּאַגְּעָגָנֶט אַפְּאָלִיז.

הָאָבִין דִי פָּאָנִיס צַו אִיר גִּיזָאָגֶט לְאַמִּיר צַו גִּיְינָן צַו דָעַם
פָּאָלִיז הָאָט זַי נִיט גִּיוֹוָאָלֶט. זַי הָאָט גִּיזָאָגֶט זַי הָאָט
דְּרוֹוִיפְ אַוִיכְ חַרְטָה. וּוֹאָס זַי אִיז צַו יְעָנָעָם פָּאָלִיז צַו
גִּיגְגָּנָעָן (דְּהַיִינוּ פָּוֹן דָעַם מֶלֶךְ הַגְּלָל).

דָעַר נְאָה הָאָבִין זַיִי דָעַר זַעֲהָן אָזּוִי וּוֹי אַיִן קְעַנְפִי אַוִיכְ
דָעַם יִם. זַעֲנָעָן זַיִי צַו גִּינְגָּנָעָן אַהֲיָן. אִיז דָאָרֶט
גִּיוֹעָן צְוּוּעַלְעַפְּ גְּזָלְגִּים הָאָבִין דִי גְּזָלְגִּים גִּיוֹוָאָלֶט זַיִי
הָאָרְגִּינְגָּן. הָאָט זַי גִּפְּרָעָגֶט. וּוֹעָר אִיז דָעַר
גְּרֻעָסְטָעַר צְוַיְשָׁן אַיִיךְ.

הָאָט מְעָן אִיר גִּיוֹזִין. הָאָט זַי צַו אִים גִּיזָאָגֶט. וּוֹאָס
אִיז אַיִיעַר טָאָן הָאָט עַר אִיר גִּיזָאָגֶט זַיִי זַעֲנָעָן
גְּזָלְגִּים. הָאָט זַי צַו אִים גִּיזָאָגֶט מִיר זַעֲנָעָן אַוִיכְ
גְּזָלְגִּים נְאָר אִיר זַעֲנָט גְּזָלְגִּים מִיט אַיִיעַר גְּבוֹרָה אָוֹן
מִיר זַעֲנָעָן גְּזָלְגִּים מִיט חַכְמָה וּוֹאָרִין מִיר זַעֲנָעָן
גִּלְעָרָנֶט אִין לְשׁוֹנוֹת אָוֹן שְׁפִילִין אַוִיכְ כָּלִי שִׁיר.

בְּכָן וּוֹאָס זַוְעַט אִיר גִּיוֹוִנְגָּעָן אַז אִיר זַוְעַט אַפְּנָז
הָאָרְגִּינְגָּן בְּעַסְעָר נְעַמְט אָוֹנוֹ פָּאָר וּוֹיִבָּעָר. אָוֹן אִיר
זַוְעַט הָאָבִן אַגְּרָוִיס עַשְׁירֹות אַוִיכְ אָוֹן הָאָט זַיִי
גִּיוֹזִין וּוֹאָס אִין שִׁיף אִיז גִּיוֹעָן (וּוֹאָרִין דִי שִׁיף אִיז דָוָק
גִּיוֹעָן פָּוֹן דָעַם בְּנֵה סְוּחָר מִיט זַיִיעַר גְּרוֹיס עַשְׁירֹות)

דער וויל איז די בת קיסר הנ'ל און גיקומען מיט אויר
שיפ אונז זי האט גיעעהן די שיפ (פונ דעם בון מלך מיט
די שרי מלוכה)

האט זי אין דער תחילה מורה גיהאט צו צוגיין. דער
נאך איז זי גיקומען נאענט אביסל האט זי גיעעהן איז
זי שטיפין זיינער האט זי פאר שטאנגען איז דאס איז
ניט קיין גזלבים. האט זי אן גיהוביין צו צו גיין
גענטער. האט זיך און גירופין די בת קיסר צו אירע
מענשין איך קען ארפאפ ווארכפין דעם פלייח אין ים
אריין (דהיננו דעם בון מלך וואס ער האט זיך גיריסן ארוף
צו גיין אויף דעם זעגילד בויים)

ווארין דער בון מלך האט גיהאט א פלייח אויף דעם
קאמפ. האBIN זי צו איר גיאגט ווי איז דאס מעגליך
מיר זעגען זיינער ווית פון זי. האט זי זי גיענטערט
זי האט א ברען בריל און דורך דעם וועט זי אים
ארפאפ ווארכפין.

און זי האט זיך מישב גיונען זי וועט אים ניט ארפאפ
ווארפין בי ער וועט ארוף קומען (העת ארוף) אויף
דעם שפיז פון דעם זעגילד בויים. ווארין כל זמן ער
אייז אין מיטין. אז ער וועט פאלין וועט ער פאלין איז
דעם שיפ אריין. אבער אז ער וועט ארוף אז ער
וועט פאלין וועט ער פאלין איז ים אריין.

האט זי גיווארט בי ער איז ארוף אויף דעם שפיז
זעגילד בויים. האט זי גינומען די ברען בריל און האט
זי גיהאלטן אקעגן זיין מוח בי ער איז אים גיברט
אייז מוח. איז ער ארפאפ גיפאלן איז ים אריין.

האBIN זי זיך מישב גיונען. איז זאלין ניט געמען
קיאן קופער און קיין זילבער נאר גאלד און אַבְנִים
טובות. און האBIN ארפאפ גיווארפין פון דער שיפ
זאלין וואס זעגען ניט איזוי חשב.

און האBIN אן גילאדי גאר די שיפ מיט טיעער
זאלין מיט גאלד און אַבְנִים טובות וואס זי זי האBIN
דארט גיפונג. און זי זי האBIN זיך מישב גיונען. זי
זאלין שווין ניט גיין אן גיטאן ווי וויבער און האBIN
זיך גיגייט מאנצביבלען קלידיידער דיעיטש און זעגען
גיגאנגען מיט דער שיפ.

ויהי הימים און עס איז גיונען א מלך. דער מלך האט
גיהאט א בון יחיד. און ער האט אים חתונה גימאכט.
אונ האט אים אפ גיגעבן די מלוכה. אמאל האט ער
גיאגט צום פאטר. ער וויל גיין זיך שפאנצירין מיט
זיין וויב אויף דעם ים. כדי זי זאל גיוואוינט ווערין
מיט דעם אוניר פון דעם ים. טאכער מוז מען אמאל
אנטלויפין אויף דעם ים. (דריבער האט ער גיוואלט איז
זי זאל גיוואוינט ווערין מיט דעם אוניר פון דעם ים)

אייז דער בון מלך גיגאנגען מיט זיין וויב און מיט די
שרי מלוכה. און האBIN זיך גילאץ אויף א שיפ און
זעגען דארט זיינער פריליליך גיונען און האBIN דארט
זיינער גישטיפט. דער נאך האBIN זי גיאגט זי זאלין
אלע אויס טון זיינער קלידיידער. האBIN זי איז
גיטאן. און עס איז אויף זי מער ניט גיבלייבען נאר
דאס העמד.

און האBIN זיך גיפרויבט איטליךער ווער עס וועט זיך
קעגען ארוף חאפין אויף דעם זעגילד בויים. האט זיך
דער בון מלך ארוף גיריסן אויף דעם זעגילד בויים.

נואאן:

לאמיר זיין פארה הערדן

מעשיה ב' פון דער מלך אוֹס דער קיפֶּר (4)

- ער האט אים קודם אפגעגעבן די מלוכה אוֹן נאכדעם אים חתונה געמאכט
- ער האט אים קודם חתונה געמאכט אוֹן נאכדעם אפגעגעבן די מלוכה ער האט אים נאר איבערגעגעבן די מלוכה
- וואס איז די סיבה וואס דער בָּן מלך האט גיעזאנט - אוֹוועגן דעם, וויל ער גיינ אוֹיפֶּן יִם
- כדי זאל זיין געוואוינט צו דער לופט פון דער יִם וויל אַפְּשָׁר ווועט מען אַאלְּרָפָן אַנטְּלָיְפָן אַין יִם
- בִּידְעַת תְּשׁוּבָות זָעֲנָעָן רִיכְטִיגְג וועלכע האר האט דער בָּן מלך געהאט אוֹיפֶּן קאָפֶּן
- שׂוֹאָרְצָע וויסע ער האט געהאט אַפְּלִיחָה
- ויאָזֵה האט די בָּת קִיסְּרָה אַרְיְנְגְּוָאוֹרָפָן דעם בָּן מלך אַין יִם?
- דוֹרֶךְ כִּישְׁוֹף זי האט אוֹרֶיךְ אַים געוואוֹרָפָן אַשְׁטִינָן דוֹרֶךְ אַרְבָּעָן בְּרִיל
- ווען האט זי געמאכט ער זאל אַרְיְנְפָאָלָן אַין יִם? גלייך ווען ער האט אַנְגָּעוֹבִין אַרְוֹף גִּין זָעַגְלָבִוִּים
- ווען ער אַיז שְׁוִין גַּעֲוָעָן אַרְפָּן שְׁפִּיצָּזָעָגְלָבִוִּים ואַסְטָא אַעֲלָעַרטָּט די מַעֲשָׂה פָּוּן די ווֹאָרָה?
- איַזְמָאָל צוֹוִימָאָל אוֹיר האָבָּאָלָט

- ויפֶּיל גּוֹלְנִים האָבָּן די בָּת קִיסְּרָה אוֹן די פָּאנָעָס גַּעֲטָרָאָפָּן אוֹיפֶּן יִם? צוֹוּלָעָר צָעָן עַלְעָר וואָס האָט זי בָּת קִיסְּרָה גַּעֲזָאָגָט פָּאָר די גּוֹלְנִים? עַנְקָז עַנְעָנָן גּוֹלְנִים מִיט גִּבְּרוֹה אוֹנוֹז עַנְעָנָן גּוֹלְנִים מִיט חִכְמָה בִּידְעַת תְּשׁוּבָות זָעֲנָעָן רִיכְטִיגְג וואָס האָבָּן זי גַּעֲטָרָאָפָּן נאכדעם וואָס די גּוֹלְנִים זָעֲנָעָן גַּעֲוָאָרָן שִׂכְוּר אָוֹן אַיְנְגְּנְשְׁלָאָפָּן? זָיְזָעָנָן אַנְטְּלָאָפָּן מִיט די שִׁיר זָיְזָעָנָן זָיְזָעָנָן אַלְעָוָאָגְקָוִילָט זָיְזָעָנָן זָיְזָעָנָן גַּעֲוָאָרָן צָוְתוֹן וועלכע בְּגָדִים האָבָּן זי נאכדעם אַנְגָּטוֹן? קְלִיְיָדָעָר פָּוּן צְרָפָת קְעַנְגְּלִיכְעָר קְלִיְיָדָעָר מַאֲנְסְבִּילְשָׁע קְלִיְיָדָעָר דִּיטְשָׁ אַיְמָמִינָן די מַעֲשָׂה דַּעֲצִיְּלָט דָּעָר דְּבִּי אוֹיפֶּן אַלְכָּס וּפֶלֶל קִינְדָּעָר האָט דָּעָר מלָכָּע גַּעַהָאָט? אַבְּן יִיחִיד זַעַקְסְּזָוּן ער האָט בְּכָל נִישְׁט גַּעַהָאָט קִינְ קִינְדָּעָר וואָס האָט דָּעָר מלָכָּע גַּעַהָאָט זִין זָוָן?

טייפֶּער מעטראלט

ווער אַיז גַּעַוּוֹעַן אַגְּרָעָסְדָּרָעָר עַוְשָׁר, די בָּת קִיסְּרָה אַדְעָר דָּעָר מלָכָּס וואָס האָט גַּעַבְּוִיט פָּאָלָאָצָן אוֹיפֶּן יִם?

תשׂוּבָות אוֹיפֶּן די פְּרִיעָרְדִּיגָּע ווֹאָר

ערְעָף די חִילּוּקִים

וואָס האָט די בָּת קִיסְּרָה גַּעַזְאָגָט פָּאָר דָּעָם בָּן הַסּוֹחָר? ער זָאָל אַיר צַיְזָגִין אוֹ ער זָאָל זִי נִיט אַן דִּירְיָן בֵּין ער ווועט קִומְעָן אַהֲם אַוְן ווועט מִיט אַיר חַתְּנָהָה אַפְּנִי בְּדָת אַן וואָס האָט די בָּת קִיסְּרָה גַּעַזְאָגָט צָמָקְעָגְגָוָאָס האָט גַּעַבְּוִיט פָּאָלָאָצָן אוֹיפֶּן יִם? ער זָאָל אַיר שְׁוּעָרִין אוֹ ער זָאָל זִי נִיט אַן דִּירְיָן בֵּין ער ווועט זִי נִעְמָעָן פְּדָיִן?

דָּעָר בָּן הַסּוֹחָר האָט גַּעַהָאָט אַוְיִיבָּה? נִיּוֹן?

דָּעָר קְעַנְגָּז האָט גַּעַבְּוִיט פָּאָלָאָצָן אוֹיפֶּן יִם האָט גַּעַהָאָט אַוְיִיבָּה? נִיּוֹן

דעם רבינִיס אַזְעַיִת

להתודע ולהגלוֹת אָז אַיְתָלָעָס ווֹאָרָט וואָס דָּא שְׁטִיטָה אַין דָּעָם הַיְלִינָן סְפָר, אַיז 'קָוְדְשָׁ-קְרָדְשִׁים', לוֹטָעָר 'סְדּוֹתָה-הַתּוֹרָה'. מַעְן זָאָל בִּישְׁטָה מִינְעָן: "אַז זָאָס זָעֲנָעָן חַסְ-שְׁלָלָם פְּרָאָסְטָעָ מַעְשָׂיוֹת!"

צָו אַקְמוּנָן דָּעָם גְּלִיאָן אַין מַיִּיל 02-5333372 m025345040@gmail.com